

JULIAN DYBIEC

 <https://orcid.org/0000-0003-2921-3758>**Maria Stinia**

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Julian Dybiec urodził się 8 stycznia 1940 roku w Łącku koło Nowego Sącza. Tam w latach 1947–1954 uczęszczał do szkoły podstawowej. Szkołę średnią – Technikum Ekonomiczne – ukończył w 1958 roku w Nowym Sączu, po czym rozpoczął studia historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, które odbył w latach 1958/1959–1962/1963.

W czasie studiów przez trzy lata uczęszczał na seminarium profesora Henryka Barycza. Napisał pracę magisterską „Działalność uniwersytecka Michała Wiszniewskiego”, którą oceniono jako bardzo dobrą. Po zdaniu egzaminu magisterskiego (11 lipca 1963 r.), również z wynikiem bardzo dobrym, uzyskał stopień magistra historii. Następnie przez rok pracował w przedsiębiorstwie transportowym jako ekonomista, by uzyskać pozwolenie na tymczasowy pobyt w Krakowie i zdobyć środki materialne na prowadzenie dalszych badań. W latach 1964–1965 był pracownikiem technicznym Archiwum UJ, a w roku 1965 rozpoczął pracę jako asystent w Katedrze Historii Nauki i Oświaty UJ kierowanej przez H. Barycza. Dwa lata później został starszym asystentem. W roku 1969 uzyskał doktorat na podstawie rozprawy na temat życia i twórczości Michała Wiszniewskiego, po czym został mianowany na stanowisko adiunkta. Uchwałą Rady Wydziału Filozoficzno-Historycznego z 25 czerwca 1981 roku, zatwierdzonej przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną do spraw Kadr Naukowych przy Prezesie Rady Ministrów z 30 listopada 1981 roku, na podstawie pracy *Finansowanie nauki i oświaty w Galicji 1860–1918* uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii Polski nowożytnej. W lutym 1983 roku został docentem w Zakładzie Historii Oświaty i Kultury UJ, a od 1 września 1992 roku był profesorem nadzwyczajnym UJ z tytułem naukowym (tytuł profesora nauk humanistycznych uzyskał 10 maja 1995 r.). W 2002 roku, na podstawie monografii poświęconej Polskiej Akademii Umiejętności oraz obszernego opracowania dziejów Nowego Sącza, został profesorem zwyczajnym. Na emeryturę przeszedł 30 września 2010 roku.

Zainteresowania naukowe J. Dybca koncentrują się wokół kilku ważnych dziedzin: dziejów nauki i oświaty w XIX i na początku XX wieku, kontaktów intelektualnych

polskich uczonych z zagranicą oraz historii regionalnej związanej z badaniami nad Sądecczyzną. Jego dorobek obejmuje blisko 300 pozycji bibliograficznych, w tym monografii, wydawnictw źródłowych, rozpraw i artykułów naukowych. Już na studiach zwrócił na siebie uwagę profesora Barycza, który uznał, że ma on najważniejsze cechy charakteru, jakie potrzebne są badaczowi: pilność, wytrwałość, obowiązkowość, pracowitość i bezwzględne oddanie nauce. Te cechy oraz zawsze gruntowna kwerenda źródłowa i znajomość literatury przedmiotu sprawiły, że jego prace stanowią ważny głos w dyskursie naukowym. Studia nad Michałem Wiszniewskim, wybitnym historykiem literatury, ukoronowane doktoratem i obszerną publikacją naukową *Michał Wiszniewski. Życie i twórczość* (Wrocław 1970) świadczyły o dużej sumienności autora, znakomitym warsztacie badawczym i naukowej dociekliwości oraz charakteryzowały się staranną formą. Ważne dla J. Dybca stały się również badania nad środowiskiem, z którego wyszedł M. Wiszniewski, czyli nad Liceum Krzemienieckim. Jedną z prac poświęcił Józefowi Uldyńskiemu, wykładowcy historii w tej szkole („Przegląd Historyczno-Oświatowy” 1968). Omawiając tradycje Komisji Edukacji Narodowej na ziemiach litewsko-ruskich w początkach XIX wieku, podkreślił dużą rolę Krakowa w dostarczaniu podręczników szkolnych dla trzech południowych guberni.

Bardzo ważne w jego dorobku są prace poświęcone kwestiom finansowym w nauce i oświacie w Galicji autonomicznej oraz mecenatowi naukowemu i oświatowemu na tym obszarze. Badania dotyczące wspomnianych zagadnień stały się podstawą uzyskania habilitacji, a co najważniejsze – zweryfikowały dotychczasowe opinie o skali udziału funduszy centralnych w finansowaniu nauki w Galicji. Pod względem podjętego tematu były pionierskie w nauce polskiej. W serii rozpraw habilitacyjnych UJ została wydana pierwsza część jego pracy pod tytułem *Finansowanie nauki i oświaty w Galicji 1860–1918* (Kraków 1979). Nieco później drukiem ukazała się również druga część efektów tych badań, zatytułowana *Mecenat naukowy i oświatowy w Galicji 1860–1918* (Wrocław 1981). Autor wykazał wzrost wydatków na naukę i oświatę w działaniach wiedeńskiego rządu centralnego oraz dużą ofiarność społeczeństwa galicyjskiego na rzecz rozwoju szeroko rozumianej edukacji i działalności naukowej. Do istotnych dzieł należy również zwięzła monografia poświęcona Polskiej Akademii Umiejętności, podsumowująca działalność Akademii od początków jej istnienia do czasu zawieszenia działalności w latach 50. XX wieku (*Polska Akademia Umiejętności 1872–1952*, Kraków 1993).

Obszerna monografia *Uniwersytet Jagielloński 1918–1939* (Kraków 2000, 760 ss.) była efektem wielu lat poszukiwań źródłowych poświęconych rozwojowi i działalności UJ w okresie międzywojennym. Omawiane dwudziestolecie okazało się dla uczelni okresem wielu przemian organizacyjnych w trudnym czasie odbudowy państwa. J. Dybiec ukazał, w jaki sposób następowały zmiany w zakresie postaw wobec pozycji uczelni (tworzenie centrum nauki w Warszawie), jak kształtowały się poziom naukowy, zaplecze naukowe oraz sposoby reprezentacji nauki polskiej na świecie. Okres jubileuszu 600-lecia odnowienia UJ 2000 roku zaowocował książką pod redakcją J. Dybca *Złota księga Wydziału Historycznego* (Kraków 2000), w której zamieścił kilka biogramów uczonych krakowskich. Cztery lata później wydał kolejną

monografię *Nie tylko szablą. Nauka i kultura polska w walce o utrzymanie tożsamości narodowej 1795–1918* (Kraków 2004), w której wykazał znaczącą rolę kultury i nauki w podtrzymaniu i rozwoju tożsamości Polaków w warunkach życia pod zaborem. W 2015 roku opublikował obszernie studium *Warunki rozwoju nauk humanistycznych i społecznych* zamieszczone w *Historii Nauki Polskiej. 1944–1989* (red. L. Zasztowt, J. Schiller-Walicka, t. X, cz. I).

Liczne prace poświęcił J. Dybiec międzynarodowym kontaktom nauki polskiej. Ten wątek wielokrotnie powracał w badaniach profesora, czego przykładem mogą być artykuły: *Zagraniczne studia naukowe stypendystów wileńskich* („Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historyczne” 1979, z. 64, s. 101–120); *Związki Akademii Umiejętności w Krakowie z nauką czeską i słowacką w latach 1873–1918* (w: *Z dziejów polsko-czeskich i polsko-słowackich kontaktów naukowych*, red. I. Sasiukowa, J. Janko, Warszawa 1990, s. 34–62); *Emigracja uczonych polskich w XIX i XX wieku* (w: *Matematycy polskiego pochodzenia na obczyźnie. Materiały z XI Ogólnopolskiej Szkoły Historii Matematyki*, red. S. Fudali, Szczecin 1998, s. 9–27); *Rola studiów zagranicznych w kształtowaniu inteligencji galicyjskiej* (w: *Inteligencja południowo-wschodnich ziem polskich*, red. H. Kurek, F. Tereszkievicz, Kraków 1998, s. 235–245). Tematyce tej poświęcił też dwa tomy monografii *Polska w orbicie wielkich idei. Bibliografia polskich przekładów obcojęzycznego piśmiennictwa 1795–1918* (t. 1, Warszawa 2011; t. 2, Kraków 2014). W pracach tych wykazał, jakie idee i przez kogo głoszone stały się ważne dla polskich badaczy i czytelników.

Stykowi nauki i edukacji poświęcone były zaś między innymi następujące artykuły: *Nauczanie nauki i techniki w szkolnictwie na ziemiach polskich 1864–1918* (w: *Dzieje nauczania historii nauki i techniki w Polsce*, red. I. Stasiewicz-Jasiukowa, Wrocław 1982, s. 133–178); *Rola Biblioteki Jagiellońskiej w rozwoju nauczycielskiego ruchu naukowego* (w: *Kultura książki w Krakowie doby autonomii galicyjskiej*, red. M. Kocójowa, Wrocław 1991, s. 29–49); *Uniwersytet Jagielloński a szkolnictwo średnie 1918–1939* (w: *Ojczyzna bliższa i dalsza. Studia historyczne ofiarowane Feliksowi Kirykowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, red. J. Chrobaczyński, A. Jureczko, M. Śliwa, 1993, s. 559–569); *Nauczyciele krakowskich szkół średnich i ich wkład do rozwoju kultury i nauki* (w: *Nauczyciele galicyjscy. Udział polskich nauczycieli w rozwoju teorii pedagogicznej i badań naukowych*, Galicja i Jej Dziedzictwo, t. 6, red. A. Meissner, Rzeszów 1996, s. 35–49). W 1997 roku opracował obszerny rys dziejów oświaty, szkolnictwa i nauki Krakowa pod tytułem *Oświata, szkolnictwo, nauka w Krakowie w latach 1918–1939*, zamieszczony w czwartym tomie *Dziejów Krakowa. Kraków w latach 1918–1939* (red. J. Bieniarzówna, J.M. Małecki, Kraków 1997, s. 293–340).

Wiele uwagi poświęcił J. Dybiec biografistyce, przygotowując życiorysy postaci związanych zarówno z edukacją, jak i przede wszystkim z nauką, w tym biogramy własnych nauczycieli i kolegów. Opracowywał biogramy lub biografie, a także badał dorobek Jana Brożka, Jana Konopnickiego, Leona Kulczyńskiego, Karola Mecherzyńskiego, Jana Amosa Komeńskiego, Marii Montessori, Bogdana Suchodolskiego, Henryka Barycza, Leszka Hajdukiewicza, Kamilli Mrozowskiej, Stanisława Kota, Stanisława Tarnowskiego, Karola Estreichera, Jana Staszela, Michała Piksy,

Krystyny Stachowskiej, Józefa Majera, Henryka Jordana, Józefa Kremera, Władysława Natansona, Walerego Goetla, Stanisława Litaka.

Współredagował dwa tomy w serii wydawniczej *Galicja i Jej Dziedzictwo* – tom 20: *Historia wychowania – misja i edukacja. Profesorowi Andrzejowi Meissnerowi w 70. rocznicę urodzin i 45-lecie pracy naukowej i nauczycielskiej* (Rzeszów 2008, wspólnie z K. Szmydem) oraz tom 22: *Szkolnictwo i oświata w Galicji 1772–1918* (Rzeszów 2015, wspólnie z J. Krawczykiem, A. Meissnerem i K. Szmydem).

Stałe miejsce w badaniach J. Dybca zajmuje historia Sądeckizny, której poświęcił kilka prac. W książce *Historia Starego Sącza od czasów najdawniejszych do 1939 roku* (red. H. Barycz, Kraków 1979, s. 210–276; wznowienie: Stary Sącz 2007) opracował rozdział *Stary Sącz w epoce autonomicznej*. W monografii *Dzieje miasta Nowego Sącza* (red. F. Kiryk, S. Płaza, t. 2, Kraków 1993) jego autorstwa był rozdział *Dzieje miasta Nowego Sącza w czasach autonomii galicyjskiej (1867–1918)*. W 2006 roku na potrzeby edukacji regionalnej napisał artykuł *Kształtowanie świadomości sądeckiego regionalizmu i wielokulturowości*, zamieszczony w publikacji zbiorowej *Edukacja regionalna. Ziemia Sądecka* (Kraków 2006, s. 5–29), a w roku 2010 wydał pracę *Z Łącka w świat* („Almanach Łącki” 2010, nr 12, s. 63–91). Pod jego redakcją ukazała się monografia *Łącko i gmina łącka* (Kraków 2012), w której opracował rozdział *Parafie i życie religijne* (s. 551–577). W utworzonej przez siebie i drukowanej własnym kosztem Bibliotece Łąckiej wydał siedem tomów, między innymi książkę Marcina S. Przybyły *Przeszłość, pamięć i dziwne ruiny. Archeologiczne odkrycia na Górze Zyndrama w Maszkowicach* (Kraków 2018), która zrewolucjonizowała stan wiedzy o polskiej prehistorii. Jest również współautorem i współredaktorem tomów *Bibliografii dziejów oświaty i wychowania w Galicji 1772–1918* (cz. 2: *Źródła drukowane*, Rzeszów 2007, wspólnie z A. Meissnerem; cz. 3: *Opracowania z lat 1991–2008*, Rzeszów 2012, wspólnie z K. Szmydem i A. Meissnerem).

J. Dybiec był członkiem Zespołu do Badań nad Komisją Edukacji Narodowej powstałego w związku z dwusetną rocznicą powstania KEN (zespół powołano 14 lipca 1971 r.). Na jego czele stała profesor K. Mrozowska, która wówczas kierowała zakładem. Opracowane przez tę grupę historyków kierunki badawcze zaszyfrowane zostały na XIII Międzynarodowym Kongresie Historii Nauki w Moskwie w grudniu 1971 roku, na który wysłano między innymi artykuł J. Dybca. Jeszcze w tym samym roku tekst został opublikowany w języku francuskim przez Polską Akademię Nauk pod tytułem *Sur les debuts de l'histoire de la litterature en Pologne* (w: *Études d'Histoire de la Science et de la Technique*, dir. en chef. B. Suchodolski, Section 3: *Histoire des institutions de recherche scientifique*, Varsovie 1971).

W latach 1981–1992 współpracował z czasopiśmie „International Newsletter for the History of Education”, któremu dostarczał informacji dotyczących życia naukowego w Polsce (od 1979 r.), ale także przygotowywał bibliografię wydawnictw z zakresu historii wychowania (publikowanych w dziale: *Poland – Polen – Pologne*). Za granicą uczestniczył w wielu międzynarodowych konferencjach poświęconych historii wychowania, organizowanych przez International Standing Conference for History of Education (ISCHE). Podczas szóstej sesji w Wolfenbüttel (w 1984 r.) wygłosił referat plenarny „West European Pedagogics towards the Close of the Period

of Enlightenment in Poland” (tekst opublikowany został w: *Information zur Erziehungs- und Bildungshistorischen Forschung*, H. 25: *Education and Enlightenment. International Standing Conference for the History of Education 6th Session, Herzog-August-Bibliothek Wolfenbüttel Federal Republic of Germany, Sept. 3–6, 1984*, vol. III). W roku następnym w Salamance przedstawił referat „The System of Supervising of the University Teaching in Poland in 19th Century” (druk w: *Higher Education and Society. Historical Perspectives: 7th International Standing Conference for the History of Education*, vol. II, Salamanca 1985). Efektem VIII sesji w Parmie (w 1986 r.) i wystąpienia „The Development of the Notion ‘Enlightenment’ in Poland 1785–1985” były artykuł w publikacji pokonferencyjnej *Conference Paper for the 1st Meeting of the International Standing Working Group on Education and Enlightenment, Parma September 2–3, 1986* (Zurich 1986), a także praca *The Problem of Compulsory Schooling and Universal Elementary Education in the Kingdom of Poland in the Second Half of 19th Century and the Beginning of the 20th Century* opublikowany w wydawnictwie *Compulsory Education: Schools, Pupils, Teachers, Programs and Methods. Conference Papers for the 8th Session of International Standing Conference for the History of Education* (ed. G. Genovesi, vol. II, Parma 1986). W 1987 roku wziął udział w sesji naukowej zorganizowanej z okazji stulecia otwarcia Collegium Novum (2 czerwca), wygłaszając referat „Krakowskie uroczystości otwarcia Collegium Novum i ich ogólnopolskie echa”. W tym samym roku uczestniczył w międzynarodowej konferencji w Pradze („Humanities and Science and Universities”, 3–5 czerwca), a w roku 1998 także w Pradze wygłosił referat na uroczystej jubileuszowej sesji z okazji 650-lecia Uniwersytetu Karola. W związku z jubileuszem Uniwersytetu Bolońskiego opublikował w okolicznościowej księdze przygotowanej przez Uniwersytet Jagielloński artykuł na temat studiów Polaków w Bolonii w latach 1815–1914 (*I Polacchi a Bologna negli anni 1815–1914* [w:] *Commentationes Historicae Almae Matri Studiorum Bononiensi Novem Saeculum Feliciter Celebranti ab Universitate Iagellonica Cracoviensi Oblatae*, Warszawa–Kraków 1988). Podczas obrad X Konferencji ISCHE w Finlandii wygłosił też referat „The Position and the Prestige of an Elementary School Teachers in Galicia in 1867–1914” (w: *The Social Role and Evolution of the Teaching Profession in Historical Context: Conference Papers for the 10th Session of the International Standing Conference for the History of Education. Joensuu 25–28 July 1988*, ed. S. Seppo, Joensuu 1988).

Na zaproszenie uniwersytetu w Lille w roku 1989 prowadził wykłady tłumaczone na język francuski dla pracowników studiów slawistycznych („O stereotypie Francji i Francuzów w Polsce w XIX i XX wieku”) i dla studentów historii („O związkach intelektualnych polsko-francuskich w XIX i XX wieku”). Od 1992 roku uczestniczył w cyklu sesji naukowych w ramach projektu „Galicja i jej dziedzictwo”, publikując w serii wydawniczej pod tym samym tytułem liczne artykuły. Aktywnie uczestniczył w wielu konferencjach krajowych. W roku 2013 miał referat na sesji naukowej poświęconej KEN w Senacie RP pod tytułem „Geneza i dzieło Komisji Edukacji Narodowej”.

J. Dybiec jest aktywny w dziedzinie popularyzacji wiedzy. Bierze udział w akcjach odczytowych i wykładowych. Działalność w tym zakresie rozpoczął już w latach 70.,

wyłaszczając odczyty w Tarnobrzegu, Nowym Sączu i Krakowie (dla pracowników i studentów AGH). Regularnie publikuje na łamach regionalnych czasopism – „Almanachu Łąckiego”, „Ziemi Sądeckiej”. W 1964 roku wspólnie z doktorem Januszem Gawlikiem zainicjował Konkurs Wiedzy o Uniwersytecie Jagiellońskim, którego kolejne edycje do dziś propagują wiedzę o UJ. W latach 70. opiekował się w Krakowie grupą studentów z Wilna i grupą studentów krakowskich w Wilnie. Był też przewodniczącym Komisji Okręgowej Olimpiady Historycznej.

Od roku 1965 prowadził zajęcia z historii myśli pedagogicznej dla studentów psychologii, wykłady z dziejów pedagogiki dla sekcji nauczycielskich filologii oraz ćwiczenia z dziejów oświaty pozaszkolnej dla zaocznych studiów pedagogicznych. Po zorganizowaniu studiów bibliotekoznawczych UJ prowadził ćwiczenia na studiach dziennych i wykłady dla studentów zaocznych. W okresie 1977–1979 odbywał ćwiczenia z metod badań historycznych i pedagogicznych oraz seminarium magisterskie dla studentów pedagogiki zaocznej. Seminarium z historii szkolnictwa i pedagogiki prowadził także na studiach dziennych z pedagogiki. W kolejnych latach nadal miał zajęcia ze studentami historii studiów dziennych i zaocznych (seminaria i wykłady kursowe) oraz ze studentami pedagogiki (seminaria magisterskie). Wykładał historię wychowania na Wydziale Zarządzania. Ponadto na początku swojej kariery w roku 1970 został obowiązkowo skierowany wraz z kilkoma innymi pracownikami (A. Borowskim, M. Dzielskim, A. Zollem) do prowadzenia przez dwa lata zajęć wojskowych (jeden dzień w tygodniu) na Wydziale Filologicznym UJ (był podporucznikiem rezerwy). Wiązało się to z reformą studiów wojskowych na wyższych uczelniach i pociągało za sobą konieczność dwukrotnego uczestnictwa w wakacyjnych obozach wojskowych, niezależnie od obowiązku wyjazdu na poligony. Z inicjatywy dyrektora Instytutu Historii Michała Pułaskiego (1988–1993) prowadził zajęcia z historii kultury dla doktorantów w AGH. W roku akademickim 1970/1971 prowadził ćwiczenia „Dzieje myśli pedagogicznej” dla studentów III roku psychologii, a na II roku studiów pedagogicznych – ćwiczenia z historii wychowania (do wykładów prof. K. Mrozowskiej).

W 1976 roku w związku z prośbą kierownika Zakładu Bibliotekoznawstwa o prowadzenie wykładów i konwersatoriów z historii nauki i kierunków rozwoju nauki J. Dybiec miał tam ćwiczenia, a od roku 1978/1979 wykład dla III roku studentów bibliotekoznawstwa oraz wykład i ćwiczenia z historii nauki (1988/1989–1996/1997). Przez kilka lat (1997/1998–1999/2000) prowadził seminarium magisterskie na studiach zaocznych w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Od roku akademickiego 1989/1990 do 1996/1997 wykładał historię kultury na filozofii. Zajęcia miał również w Instytucie Historii – wykłady monograficzne (m.in. „Kultura a aspiracje szkolnictwa polskiego w XIX wieku”, „Kultura a tożsamość narodu Polaków w latach 1796–1918”, „Główne problemy kultury polskiej 1795–1918”) oraz seminaria magisterskie („Kultura umysłowa i związki intelektualne Polski z Europą w XIX wieku”, „Kultura polska XIX–XX wieku i jej związki intelektualne z zagranicą”, „Kultura i nauka polska XIX i XX wieku oraz kontakty intelektualne z Zachodem”). Jego wykłady cechowała wyjątkowa erudycja, a stosunek do uczniów był życzliwy i pełen wsparcia. Na seminariach wymagał doskonałej

znajomości literatury i źródeł. Profesor Dybiec wypromował 279 magistrów historii, pedagogiki i bibliotekoznawstwa. Pod jego kierunkiem przygotowano 8 rozpraw doktorskich. Wyhabilitowali się Adam Redzik, Maria Stinia, Jan Wnęk. Recenzował 11 przewodów habilitacyjnych oraz sześć dysertacji. Opiniował w 12 postępowaniach o nadanie tytułu profesora lub na stanowisko profesora uczelnianego, zawsze w rzetelny i wyważony sposób.

Od 1967 do 1981 roku corocznie był egzaminatorem na egzaminach wstępnych na filologię polską, historię i pedagogicę. W 1970 roku został komendantem hufca Ochotniczych Hufców Pracy i organizował studenckie praktyki robotnicze w Błachowni. Zaangażował się w organizację i otwarcie w 1973 roku zaocznych studiów historycznych (przez pierwsze pięć miesięcy po ich uruchomieniu był ich kierownikiem). Przez trzy lata kierował pracami komisji stypendialnej w Instytucie Historii. Wiele czasu zajmowało mu prowadzenie biblioteki zakładowej, niezależnie od zajęć dydaktycznych odbywał kilkunastogodzinne dyżury biblioteczne. Dzięki jego działalności biblioteka uzyskała kilka poważniejszych darów, książek i czasopism, które spowodowały, że jest ona dziś jedną z lepiej zaopatrzonych bibliotek w Polsce, jeśli chodzi o materiał z zakresu historii oświaty.

W latach 1997–2009 pełnił funkcję kierownika Katedry Historii Kultury i Oświaty w Instytucie Historii UJ. Wówczas starał się o pozyskiwanie godzin w Studium Pedagogicznym oraz na Wydziale Zarządzania na Bibliotekoznawstwie. W czasie kierowania przez niego zakładem przygotowano uroczystość odnowienia doktoratu profesor K. Mrozowskiej oraz (wspólnie z PAU) sesję z okazji 100. rocznicy urodzin profesora H. Barycza. W 2007 roku wystąpił z inicjatywą przygotowania jubileuszu 90-lecia powstania katedry historii kultury Stanisława Kota oraz uporządkowania księgozbioru tego uczonego. Proponował wydanie instrukcji edukacyjnych oraz raportów z podróży edukacyjnych Polaków od czasów staropolskich. Utworzył serię wydawniczą *Prace z Historii Kultury i Nauki*, w której wydał kilka monografii (J. Wnęk, *Polska myśl pedagogiczna 1795–1863*, Kraków 2007; A. Kamusińska, *Jak spędzali wolny czas krakowianie u schyłku XIX wieku*, Kraków 2007; M. Bukowska, *Zagadnienie samotności we współczesnej polskiej literaturze naukowej*, Kraków 2008; K. Śmietana, *Myśl pedagogiczna Józefa Tischnera*, Kraków 2008; A. Graboń, *Problematyka żydowska na łamach prasy akademickiej*, Kraków 2008).

Od roku 1971 był członkiem Komisji Nauk Historycznych PAN, a przez cztery lata sekretarzem naukowym Komisji Nauk Historycznych PAN. Czynnie uczestniczył w pracach Instytutu Historii Nauki, Techniki i Oświaty PAN, a następnie Komitetu Nauki i Techniki PAN w Warszawie. Jest członkiem: Rady Naukowej Instytutu Historii Nauki PAN w Warszawie, Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, Towarzystwa Historii Edukacji, Polskiego Towarzystwa Historycznego. Współpracuje z oddziałem PTH w Nowym Sączu i Towarzystwem Miłośników Przeszłości Starego Sącza. Jest projektantem i organizatorem naukowym Izby Regionalnej w Łącku oraz członkiem zespołu redakcyjnego „Rocznika Sądeckiego” i Klubu Przyjaciół Ziemi Sądeckiej.

Bibliografia: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydział Filozoficzny (WF II),teczka akt doktorskich Juliana Dybca; WF II 121,teczka akt habilitacyjnych Juliana Dybca; Dział Spraw Osobowych (DSO I), Julian Dybiec; A.K. Banach, *Sylwetka naukowa Profesora Juliana Dybca* [w:] *Virtuti et ingenio. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Julianowi Dybcowi*, Kraków 2013, s. 9–16; W. Szymborski, *Bibliografia publikacji prof. dr. hab. Juliana Dybca* [w:] *Virtuti et ingenio. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Julianowi Dybcowi*, Kraków 2013, s. 17–40; idem, *Wykaz prac magisterskich napisanych pod kierunkiem prof. dr. hab. Juliana Dybca* [w:] *Virtuti et ingenio. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Julianowi Dybcowi*, Kraków 2013, s. 41–50, J. Dybiec, *Z Łącka w świat*, „Almanach Łącki” 2010, nr 12, s. 63–91.